

حقوق مسئولیت مدنی

دکتر علی رفیعی

مدرس دانشگاه و وکیل پایه یک دادگستری

شابک	978-600-7560-38-9 :
شماره کتابشناسی ملی	۴۶۷۳۹۷۳ :
عنوان و نام پدیدآور	حقوق مسئولیت مدنی / علی رفیعی.
مشخصات نشر	تهران : فکرسازان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۷۲ ص. :
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
موضوع	مسئولیت (حقوق) -- ایران
موضوع	Liability (Law) -- Iran
موضوع	قانون مدنی -- ایران
موضوع	Civil law -- Iran
رده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۲ :
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ج ۷ / ۳۹ / KMHA
سرشناسه	رفیعی، علی، ۱۳۴۷ -
وضعیت فهرست نویسی	فیبا

ناشر:	انتشارات فکرسازان
نام کتاب:	«حقوق مسئولیت مدنی»
تعداد صفحه:	۲۷۲ صفحه
قطع:	وزیری
سال انتشار:	۱۳۹۶
نوبت انتشار:	چاپ اول
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۱۸۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۳۸-۹

دفتر مرکزی انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهید وحید نظری،

کوچه شهید قدیری، پلاک ۲۲، واحد ۴، تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۰۷۶۰

وبسایت: www.fekrsazan.ir

فهرست مطالب

۱۹	فصل اول - کلیات
۱۹	مبحث اول - مفهوم مسئولیت مدنی
۱۹	گفتار اول - مروری بر حقوق مسئولیت مدنی در ایران
۲۱	گفتار دوم - مفهوم مسئولیت
۲۱	بند اول - مفهوم لغوی مسئولیت
۲۱	بند دوم - مفهوم حقوقی مسئولیت
۲۲	مبحث دوم - مسئولیت مدنی
۲۳	گفتار اول - تعریف مسئولیت یا ضمان قهری
۲۳	گفتار دوم - مسئولیت مدنی و اخلاقی
۲۴	مبحث سوم - مسئولیت مدنی و کیفری
۲۶	مبحث چهارم - مسئولیت قراردادی و قهری
۲۷	گفتار اول - جمع مسئولیت قراردادی و قهری
۲۸	گفتار دوم - محدودیت در بحث ضمان قهری
۲۹	فصل دوم - مبانی مسئولیت مدنی
۲۹	مبحث اول - مبانی و منابع مسئولیت
۲۹	گفتار اول - مبانی نظری مسئولیت
۲۹	گفتار دوم - نظریه تقصیر
۳۰	گفتار سوم - تعدیل این نظریه
۳۱	مبحث دوم - نظریه ایجاد خطر
۳۲	گفتار اول - انتقاد از این نظر
۳۲	گفتار دوم - نتیجه
۳۳	مبحث سوم - قاعده لاضرر
۳۳	گفتار اول - شرح مطلب
۳۴	گفتار دوم - مدارک و مستندات قاعده
۴۰	گفتار سوم - متن حدیث لاضرر
۴۱	گفتار چهارم - مفاد حدیث
۴۳	گفتار چهارم - انعکاس اثبات حکم بوسیله قاعده لاضرر در قوانین
۴۴	گفتار پنجم - تعارض قاعده لاضرر و قاعده سلطنت
۴۴	گفتار ششم - حکم عقل
۴۴	گفتار هفتم - حکم شرعی
۴۵	گفتار هشتم - تبادل
۴۵	گفتار نهم - نتیجه گیری
۴۶	مبحث چهارم - قاعده تقصیر

- ۴۶ گفتار اول - تعاریف تقصیر.....
- ۴۶ گفتار دوم - بررسی شرط تقصیر برای مسئول.....
- ۴۷ گفتار سوم - درجه تقصیر.....
- ۴۸ مبحث پنجم - قاعده اتلاف.....
- ۴۸ گفتار اول - مستندات قاعده.....
- ۵۱ گفتار دوم - مفهوم مال.....
- ۵۳ مبحث ششم - قاعده تسبیب.....
- ۵۵ مبحث هفتم - مسئولیت ناشی از مالکیت و حفاظت اموال.....
- ۵۵ گفتار اول - مسئولیت‌های عمومی و خاص.....
- ۵۶ گفتار دوم - مسئولیت‌های عمومی (ناشی از تقصیر).....
- ۵۶ بند اول - مسئولیت ناشی از خرابی بنا.....
- ۵۷ بند دوم - خسارت ناشی از خرابی دیوار.....
- ۵۹ گفتار سوم - مسئولیت ناشی از آتش سوزی.....
- ۵۹ بند اول - اهمیت اریحی و تحول قانونگذاری.....
- ۵۹ بند دوم - سرایت اتقاصی و پیش بینی نشده آتش.....
- ۶۱ بند سوم - سرایت اتفاقی و پیش بینی شده آتش.....
- ۶۱ بند چهارم - آتش افروزی در اماکن دیگر و غیر عموم.....
- ۶۲ بند پنجم - مسئولیت ناشی از اتلاف.....
- ۶۲ بند ششم - اثر اقدام زیان دیده.....
- ۶۳ گفتار چهارم - مسئولیت ناشی از تجاوز به معبر عموم.....
- ۶۳ بند اول - مسئولیت در برابر عموم و در برابر اشخاص.....
- ۶۴ بند دوم - چاه کندن در معبر عموم.....
- ۶۵ بند سوم - توقف نابجا و اشغال معبر.....
- ۶۶ بند چهارم - عبور پیاده از محل ممنوع.....
- ۶۷ بند پنجم - ایجاد خطر در معبر.....
- ۷۰ گفتار پنجم - مسئولیت ناشی از مالکیت یا حفاظت از حیوان.....
- ۷۰ بند اول - مسئولیت ناشی از تقصیر.....
- ۷۱ ۱-۱ - خسارت ناشی از برانگیختن حیوان.....
- ۷۲ ۱-۲ - اهمیت پیش بینی خطر.....
- ۷۳ بند دوم - مسئولیت مطلق یا محض.....
- ۷۳ ۲-۱ - مسئولیت نگاهداری سگ خانگی.....
- ۷۶ ۲-۲ - توقف حیوان سواری.....
- ۷۷ گفتار ششم - مسئولیت در املاک مجاور.....
- ۷۷ بند اول - مفاد ماده ۱۳۲ ق.م.....
- ۷۸ بند دوم - شرایط ایجاد مسئولیت.....

- ۷۹ بند سوم - اثر کاهلی در احتراز از خطر
- ۸۱ فصل سوم - ارکان مسئولیت
- ۸۱ کلیات - عناصر مشترک
- ۸۲ مبحث اول: وجود ضرر
- ۸۲ گفتار اول - مفهوم و اقسام ضرر
- ۸۲ بند اول - مفهوم ضرر
- ۸۳ بند دوم - ضرر مادی
- ۸۳ ۱-۲ - ضرر قابل جبران
- ۸۳ ۲-۲ - ضرر ناشی از تضییع حق - از بین رفتن موقعیت‌ها
- ۸۴ ۲-۱ - لزوم مشروع بودن و استقرار موقعیت عملی
- ۸۵ بند سوم - ضرر معنوی
- ۸۵ ۱-۱ - مفهوم این ضرر
- ۸۶ ۲-۳ - ابعاد خسارت‌های معنوی
- ۸۶ ۳-۳ - مکرر شدن مطالبه
- ۸۷ ۳-۴ - چه کسی تواند خسارت معنوی بخواهد؟
- ۸۹ گفتار دوم - شرایط ضرری که قابل مطالبه است
- ۸۹ بند اول - ضرر باید مسلم باشد
- ۸۹ ۱-۱ - لزوم مسلم بودن ضرر
- ۹۰ ۱-۲ - از دست دادن امکان
- ۹۱ بند دوم - ضرر باید مستقیم باشد
- ۹۱ ۲-۱ - مفهوم ضرر بی واسطه
- ۹۱ ۲-۲ - احتراز سببیت عرفی
- ۹۲ ۲-۳ - وضع استثنایی غاصب
- ۹۲ بند سوم - ضرر باید جبران نشده باشد
- ۹۲ ۳-۱ - هیچ خسارتی را نمی‌توان دو بار خواست
- ۹۳ ۳-۲ - رابطه خسارت و دیه - رویه قضایی
- ۹۵ ۳-۳ - ابراء مسئول و اسقاط حق
- ۹۶ ۳-۴ - جبران خسارت به وسیله بیمه
- ۹۷ ۳-۵ - بیمه‌های اجتماعی
- ۹۷ مبحث دوم: فعل زیانبار
- ۹۷ گفتار اول - عنصر نامشروع بودن
- ۹۷ بند اول - لزوم نامشروع بودن
- ۹۸ بند دوم - عنوان‌های معاف‌کننده
- ۹۸ بند سوم - دفاع مشروع
- ۹۹ بند چهارم - حکم قانون یا مقام صالح

- ۹۹..... بند پنجم - غرور.....
- ۱۰۰..... بند ششم - اجبار یا اکراه.....
- ۱۰۰..... بند هفتم - اضطرار.....
- ۱۰۲..... بند هشتم - اجرای حق.....
- ۱۰۳..... بند نهم - اثر رضایت زیان دیده.....
- ۱۰۴..... مبحث سوم - رابطه سببیت.....
- ۱۰۴..... بند اول - لزوم این رابطه.....
- ۱۰۵..... بند دوم - حکم استثنائی درباره مسئولیت غاصب.....
- ۱۰۶..... بند سوم - اثبات رابطه سببیت.....
- ۱۰۷..... بند چهارم - تعیین سبب در یک حادثه معین.....
- ۱۰۷..... بند پنجم - تقصیر مبحث.....
- ۱۰۸..... گفتار اول - حدود ادب.....
- ۱۰۸..... بند اول - اسکن ها، بازی از این تعدد.....
- ۱۰۹..... بند دوم - نظریه های پیشنهاد شده.....
- ۱۰۹..... ۱-۲- نظریه برابری اسباب و شرایط.....
- ۱۰۹..... ۱-۱-۲- میانی نظریه.....
- ۱۱۰..... ۲-۱-۲- نقد نظریه.....
- ۱۱۰..... ۲-۲- نظریه سبب نزدیک و بی واسطه.....
- ۱۱۰..... ۲-۲-۱- میانی.....
- ۱۱۰..... ۲-۲-۲- نقد نظریه.....
- ۱۱۱..... ۲-۳- نظریه سبب متعارف و اصلی.....
- ۱۱۱..... ۲-۳-۱- تمیز سبب و شرط.....
- ۱۱۱..... ۲-۳-۲- ارزش نظریه.....
- ۱۱۲..... ۲-۴- نظریه سبب مقدم در تأثیر.....
- ۱۱۲..... ۲-۴-۱- مفاد و نقد نظریه.....
- ۱۱۳..... ۲-۴-۲- تأثیر نظریه در حقوق کنونی.....
- ۱۱۳..... ۲-۴-۳- نتیجه.....
- ۱۱۴..... گفتار دوم - اسباب خارجی و اثر آن در مسئولیت.....
- ۱۱۴..... بند اول - انواع این اسباب.....
- ۱۱۴..... ۱-۱- قوای قاهره و آفات ناگهانی.....
- ۱۱۴..... ۱-۱-۱- معنی و ارجاع.....
- ۱۱۴..... ۱-۱-۲- فایده بحث.....
- ۱۱۵..... ۱-۱-۳- اثر دخالت قوه قاهره.....
- ۱۱۶..... ۱-۲- فعل شخص ثالث.....
- ۱۱۶..... ۱-۲-۱- طرح بحث.....

- ۱۱۷..... ۱-۲-۲- تداخل اسباب
- ۱۱۸..... ۱-۲-۳- تقسیم خسارت بین مسئولان
- ۱۱۹..... ۱-۲-۴- حکم قانون مجازات اسلامی - اشتراک دو مسئولیت به تساوی
- ۱۲۰..... ۱-۳-۱- تقصیر زیان دیده
- ۱۲۰..... ۱-۳-۱- طرح بحث
- ۱۲۰..... ۱-۳-۲- اثر خطای زیان دیده - قاعده
- ۱۲۲..... ۱-۳-۳- اثر این خطا در دعوی خویشان متوفی
- ۱۲۳..... ۱-۳-۴- اثر خطای زیان دیده در موردی که مسئولیت عامل مفروض است
- ۱۲۵..... **فصل چهارم - آثار مسئولیت مدنی**
- ۱۲۵..... مبحث اول - تقسیم مطالب
- ۱۲۵..... گفتار اول - رابطه دینی و ماهیت آن
- ۱۲۶..... گفتار دوم - جبران خسارت و قرارداد
- ۱۲۶..... گفتار سوم - رفع ضرر
- ۱۲۸..... مبحث دوم: جبران خسارت
- ۱۲۸..... کلیات - تاریخ ایجاد جبران خسارت
- ۱۲۹..... گفتار اول - شیوه‌های جبران خسارت
- ۱۲۹..... بند اول - جبران مستقیم و اندک
- ۱۲۹..... ۱-۱- جبران ضرر از راه اعاده وضع سابق
- ۱۳۰..... ۱-۱-۱- بازگرداندن عین مال
- ۱۳۱..... ۱-۱-۲- منافع تلف شده
- ۱۳۲..... ۱-۱-۳- از بین بردن منبع ضرر
- ۱۳۳..... ۱-۲- جبران ضرر از راه دادن معادل
- ۱۳۳..... ۱-۲-۱- وسایل معادل ضرر
- ۱۳۶..... گفتار دوم - تعیین میزان خسارت
- ۱۳۶..... بند اول - تاریخ ارزیابی
- ۱۳۷..... ۱-۱- تعیین قیمت مال مغضوب
- ۱۳۸..... ۱-۲- تغییر میزان خسارت تا زمان صدور حکم
- ۱۴۰..... ۱-۳- تغییر میزان خسارت بعد از صدور حکم
- ۱۴۱..... بند دوم - مکان معتبر برای ارزیابی خسارت
- ۱۴۲..... بند سوم - تخفیف میزان خسارت
- ۱۴۳..... بند چهارم - حدود قانونی میزان خسارت
- ۱۴۳..... گفتار سوم - تأمین جبران خسارت
- ۱۴۳..... بند اول - وسایل تأمین
- ۱۴۴..... ۱-۱- ایجاد مسئولیت تضامنی
- ۱۴۴..... ۱-۱-۱- مسئولیت تضامنی غاصبان و تلف کننده

- ۱۴۵..... ۲-۱-۱- وضع خریدار مال مغضوب
- ۱۴۵..... ۳-۱-۱- سایر موارد مسئولیت تضامنی
- ۱۴۶..... ۲-۱- بیمه اجباری و صندوق تأمین خسارت
- ۱۴۶..... ۱-۲-۱- بیمه اجباری مسئولیت
- ۱۴۷..... ۲-۲-۱- صندوق تأمین خسارت
- ۱۴۷..... مبحث سوم - اثر قراردادهای در مسئولیت
- ۱۴۷..... گفتار اول - انواع این قراردادهای و تعیین موضوع بحث
- ۱۴۷..... گفتار دوم - نفوذ صلح بعد از ورود خسارت
- ۱۴۸..... گفتار سوم - قراردادهای پیش از ورود ضرر
- ۱۴۹..... گفتار چهارم - تقسیم مبحث
- ۱۴۹..... بند اول - شروط عدم مسئولیت
- ۱۴۹..... ۱-۱- فایده و شرایط این شرط
- ۱۵۰..... ۲-۱- نفوذ حقوق این شرط به عنوان اصل
- ۱۵۱..... ۳-۱- شروط ناه شروط
- ۱۵۲..... ۴-۱- قلمرو و آثار شروط
- ۱۵۴..... بند دوم - شروط کیفری (وجع المرام)
- ۱۵۴..... ۱-۲- معنی این شرط
- ۱۵۵..... ۲-۲- نفوذ حقوقی شرط
- ۱۵۵..... ۳-۲- سهم دادرس در اجرای شرط
- ۱۵۷..... فصل پنجم - مسئولیت مدنی مالک و محافظ وسایل نقلیه
- ۱۵۷..... مبحث اول - مسئولیت خاص دارنده اتومبیل
- ۱۵۷..... ۱- ویژگی‌های این بخش از مسئولیت
- ۱۵۸..... ۲- تحول همگانی در این زمینه
- ۱۶۱..... ۳- تحول قانونگذاری و آینده آن
- ۱۶۲..... ۴- سیاست قانونگذاری
- ۱۶۵..... ۵- امکان جمع مسئولیت ناشی از تقصیر و مسئولیت دارنده
- ۱۶۶..... مبحث دوم - مبنای حقوقی مسئولیت دارنده
- ۱۶۶..... گفتار اول - نظریه‌های گوناگون
- ۱۶۷..... گفتار دوم - فرض تقصیر
- ۱۶۸..... گفتار سوم - کوتاهی در حفاظت
- ۱۶۹..... گفتار چهارم - مسئولیت نوعی یا محض مبتنی بر ایجاد خطر
- ۱۶۹..... گفتار پنجم - نتیجه بحث
- ۱۷۱..... مبحث سوم - قلمرو اجرای قانون بیمه اجباری
- ۱۷۱..... گفتار اول - تمیز مسئولی حادثه
- ۱۷۱..... بند اول - دارنده یا راننده؟

- بند دوم - تمیز دارنده ۱۷۲
- بند سوم - واگذاری اداره وسیله نقلیه ۱۷۴
- گفتار دوم - ذی نفع مسئولیت؛ زیان دیده ثالث ۱۷۵
- بند اول - معنی شخص ثالث ۱۷۵
- بند دوم - ابهام در تفسیر ماده ۲ ۱۷۵
- بند سوم - نتیجه ۱۷۶
- بند چهارم - رویه قضایی؛ تعیین شخص ثالث در قانون بیمه اجباری ۱۷۷
- بند پنجم - رأی دادگاه ۱۸۰
- مبحث چهارم - دامنه مسئولیت ۱۸۱
- گفتار اول - شرط ایجاد مسئولیت ۱۸۱
- گفتار دوم - دخالت قوه قاهره ۱۸۲
- گفتار سوم - زیان - خات قوه قاهره و اثر آن در مسئولیت دارنده ۱۸۳
- گفتار چهارم - تقصیر دیگران ۱۸۴
- مبحث پنجم - دعوی جبران خسارت ۱۸۷
- گفتار اول - بیمه اجباری مسئولیت و بیمه های اختیاری متمم آن ۱۸۷
- گفتار دوم - خسارت قابل مطالبه ۱۸۸
- گفتار سوم - ابهام در مورد خسارات خود ۱۸۹
- گفتار چهارم - مرور زمان ۱۹۰
- فصل ششم - جبران ضرر و موارد معافیت از مسئولیت ۱۹۵
- موانع مسئولیت - عوامل توجیه کننده ۱۹۵
- مبحث اول - دفاع مشروع ۱۹۵
- گفتار اول - مفهوم و مبانی ۱۹۵
- بند اول - تعریف ۱۹۵
- بند دوم - مبانی، مستندات و موقعیت ۱۹۵
- گفتار دوم - شرایط ۱۹۶
- بند اول - شرایط تجاوز و تعدی ۱۹۶
- بند دوم - شرایط دفاع ۱۹۷
- بند سوم - شرایط دفاع از دیگری ۱۹۸
- گفتار سوم - آثار ۱۹۸
- بند اول - اثر دفاع مشروع در تقصیر ۱۹۸
- بند دوم - اضرار مدافع به ثالث ۱۹۹
- ۱-۲- فرض نخست - مباشرت دفاع کننده ۱۹۹
- ۲-۲- تسبیب دفاع کننده ۲۰۰
- مبحث دوم - حکم قانون و دستور مقام صالح ۲۰۱
- گفتار اول - مفهوم و شرایط ۲۰۱

۲۰۱.....	بند اول - تعریف.....
۲۰۲.....	بند دوم - شرایط.....
۲۰۲.....	۲-۱- حکم قانون.....
۲۰۳.....	۲-۲- دستور مقام صالح.....
۲۰۵.....	گفتار دوم - اعمال مجاز.....
۲۰۵.....	بند اول - تأدیب کودک و محجور.....
۲۰۵.....	بند دوم - عمل پزشکی.....
۲۰۶.....	بند سوم - اساس و مبنای مسئولیت پزشک.....
۲۰۷.....	بند چهارم - کار ورزشی.....
۲۰۹.....	۳-۱- اجرای حق.....
۲۰۹.....	بند اول - تعریف و شرایط.....
۲۰۹.....	بند دوم - تقصیر در اجرای حق.....
۲۱۱.....	مبحث سوم - اضرار.....
۲۱۱.....	گفتار اول - مفهوم، دلایل و شرایط.....
۲۱۱.....	بند اول - تعریف.....
۲۱۱.....	بند دوم - مستندات.....
۲۱۱.....	بند سوم - شرایط تحقق اضرار شرعی.....
۲۱۳.....	گفتار دوم - آثار.....
۲۱۳.....	بند اول - مسئولیت شخص مضطر.....
۲۱۴.....	بند دوم - اثر وضعیت اضطراری در تقصیر.....
۲۱۵.....	بند سوم - تأثیر زوال تقصیر در مسئولیت‌های مدنی مبتنی بر تقصیر.....
۲۱۵.....	۳-۱- اضرار به دیگری برای دفع ضرر از خود.....
۲۱۶.....	۳-۲- اضرار به دیگری برای دفع ضرر از ثالث.....
۲۱۶.....	۳-۳- اضرار به دیگری برای دفع ضرر از او.....
۲۱۷.....	۳-۴- اضرار به دیگری برای دفع ضرر از جامعه و دولت.....
۲۱۷.....	۳-۵- اضرار به خود برای دفع ضرر از دیگری.....
۲۱۸.....	بند چهارم - تأثیر زوال تقصیر در مسئولیت‌های مدنی بدون تقصیر.....
۲۱۸.....	مبحث چهارم - غرور.....
۲۱۸.....	گفتار اول - مفهوم و اقسام.....
۲۱۸.....	بند اول - مفهوم لغوی و حقوقی.....
۲۱۹.....	بند دوم - اقسام.....
۲۲۰.....	گفتار دوم - قلمرو.....
۲۲۰.....	بند اول - مفهوم محدود و مضیق غرور.....
۲۲۱.....	بند دوم - شرایط غرور مضیق.....
۲۲۱.....	بند سوم - مفهوم وسیع غرور - عدم دخالت قصد و عمد غار.....

- گفتار سوم - شرایط و آثار غرور در حقوق اسلام و ایران ۲۳۱
- بند اول - شرایط ۲۳۱
- بند دوم - نقش غرور در اتلاف و تسبیب ۲۳۲
- بند سوم - رابطه غرور و تقصیر ۲۳۳
- مبحث پنجم - احسان و نیکوکاری ۲۳۴
- گفتار اول - مفهوم و دلایل ۲۳۴
- گفتار دوم - آثار ۲۳۵
- مبحث ششم - اقدام زیان دیده ۲۳۶
- گفتار اول - مفهوم و دلایل ۲۳۶
- گفتار دوم - آثار ۲۳۶
- فصل هفتم - مسئولیت مدنی بین المللی** ۲۳۷
- مقدمه ۲۳۷
- گفتار اول - مسئولیت بین المللی دولت ها ۲۳۸
- گفتار دوم - اصول و طرق مسئولیت بین المللی دولت ها ۲۳۹
- گفتار سوم - مبانی مسئولیت بین المللی دولت ها: پ ۲۳۰
- بند اول - نظریه تقصیر ۲۳۱
- بند دوم - نظریه تقصیر در ربه قسری ۲۳۱
- بند سوم - نظریه ریسک یا مسئولیت ۲۳۲
- بند چهارم - نظریه ریسک در رویه های قضائی بین المللی ۲۳۳
- گفتار چهارم - جبران خسارت ۲۳۳
- گفتار پنجم - روش های جبران خسارت ۲۳۵
- گفتار ششم - عدم النفع یا سود نایافته در حقوق بین الملل ۲۳۷
- گفتار هفتم - نتیجه گیری ۲۳۸
- فصل هشتم - نوع خسارت و زیان هایی که از کالاهای موضوع بیع بین المللی ناشی می شود** ۲۳۹
- مقدمه ۲۳۹
- گفتار اول - تعهدات بایع ۲۳۹
- گفتار دوم - تحویل کالا و تسلیم مدارک مربوط ۲۴۰
- گفتار سوم - مطابقت کالاها ۲۴۰
- گفتار چهارم - عدم انطباق مادی کالا ۲۴۱
- گفتار پنجم - عدم انطباق حقوقی: حقوق و ادعاهای اشخاص ثالث ۲۴۱
- گفتار ششم - ضمانت اجرای تعهدات بایع ۲۴۲
- گفتار هفتم - تعویض کالا ۲۴۲
- گفتار هشتم - تعمیر کالا ۲۴۳
- گفتار نهم - مهلت اضافی ۲۴۳
- گفتار دهم - تقلیل ثمن ۲۴۳

۲۴۴.....	گفتار یازدهم - فسخ قرارداد
۲۴۴.....	گفتار دوازدهم - فسخ قرارداد
۲۴۵.....	گفتار سیزدهم - ضرر و زیان
۲۴۵.....	گفتار چهاردهم - بهره
۲۴۶.....	گفتار پانزدهم - آثار فسخ
۲۴۶.....	گفتار شانزدهم - محافظت از کالا
فصل نهم - تعهداتی که کشورهای مختلف در خصوص خسارت‌ها و زیان‌های ناشی از کالاهای صادراتی و وارداتی اندیشیده‌اند.....	
۲۴۷.....	گفتار اول - بیمه باربری دریایی
۲۴۸.....	گفتار دوم - بیمه‌نامه از بین رفتن تمامی کالا
۲۴۹.....	گفتار سوم - بیمه‌نامه اف. پی. ا. (۱۴) F. P. A
۲۴۹.....	گفتار چهارم - خسارتی که در بیمه‌نامه اف. پی. ا. مورد تعهد بیمه‌گر است
۲۴۹.....	گفتار پنجم - هزینه‌های بار کالای
۲۵۰.....	گفتار ششم - خسارتی که در بیمه‌نامه تمام خطر تحت پوشش بیمه گراست All Risk
۲۵۰.....	گفتار هفتم - اعتبار پوشش بیمه‌ای
۲۵۱.....	گفتار هشتم - پوشش خطر جنگ
۲۵۱.....	گفتار نهم - خطرات تحت پوشش شرایط جنگ
۲۵۲.....	گفتار دهم - خسارت همگانی
۲۵۲.....	گفتار یازدهم - مصادیق خسارت همگانی
۲۵۲.....	گفتار دوازدهم - هزینه‌های نجات
۲۵۳.....	گفتار سیزدهم - عدم تحویل کالا
فصل دهم - مسئولیت مدنی مدیران دولتی و مسئولیت مدنی اشخاص نسبت به دولت.....	
۲۵۵.....	گفتار اول - مفهوم مسئولیت مدنی
۲۵۶.....	گفتار دوم - مبانی مسئولیت
۲۵۷.....	بند اول - نظریه تقصیر
۲۵۷.....	بند دوم - نظریه خطر
۲۶۰.....	گفتار سوم - منابع مسئولیت مدنی دولت
۲۶۴.....	گفتار پنجم - قانون مسئولیت مدنی
۲۶۶.....	گفتار ششم - قانون کار
۲۶۹.....	گفتار هفتم - نتیجه
۲۷۱.....	فهرست منابع و مأخذ

مقدمه

کتاب حاضر تحت عنوان «حقوق مسئولیت مدنی» می‌باشد که در ترم گذشته در دانشگاه آزاد، مقطع کارشناسی ارشد در رشته تقریباً جدید التأسیس به نام (حقوق مالی - اقتصادی) تدریس نمودم که سرفصل آن بسیار جامع، فنی و پراکنده بوده و بعضی از سرفصل‌های آن تقریباً در هیچ کتابی موجود نبود و از مقالات تخصصی معتبر استفاده نمودم با توجه به اینکه در این رشته و مقطع تحصیلی چنین کتابی براساس سرفصل وزارت علوم موجود نبوده لازم دانستم که براساس فصل این رشته، کتاب مناسبی به رشته تحریر در آورم قطعاً این کتاب مثل سایر آثارم کامل نباشد و دارای نقصان می‌باشد ولی سعی نمودم که براساس سرفصل مربوطه تکمیل نمایم تا مورد استفاده دانشجویان مقطع ارشد و سایر حقوق‌دانان عزیز قرار گیرد. از همه عزیزان که این اثر را مطالعه نموده و نواقص و کاستی‌های آن را به اینجانب از طریق ایمیل Rafie.Darrister@gmail.com اطلاع‌رسانی فرمایند کمال تشکر و امتنان را دارم، ضمناً عین متن سرفصل وزارت علوم را به انت‌الخط عزیزان در صفحه بعد قرار داده‌ام. امید است کتاب حاضر مفید فایده قرار گیرد.

علی رفیعی - اردیبهشت ماه ۱۳۹۶